

מרבנים בשמחה

רעיונות והארות
סיפורים והפעלות
לכל המשפחה
לחג הפורים

הרב יוני (דיא)

"מבוססים אנחנו יותר מדי מדמיונות חיצוניים,
ובשביל כך אין אנו מרגישים את האמיתיות הפנימיות שלנו,
את סוד האמת"

(הרב קוק)

תוכן עניינים:

- 2-3.....החג המתחפש
- 4-5.....שמחה? תיזהר שלא עובדים עליך
- 7-8.....האם מותר להתחפש ליחיא סינוואר?
- 10.....על שתיה ועל שטויות
- 11-12.....הטרגדיה של ושתי
- 13-14.....סיפור: על חוק ועל צחוק
- 15-16.....הלכות פורים - תקציר שימושי
- 17-22.....חידונים, הפעלות ודיונים לכל המשפחה
- 24-25.....ש(ט)ו"ת סמס מיוחד לפורים
- 26.....סיפור: משלוח מנות - יציל ממות

ועוד ועוד ...

שלום לכם,

יום אחד בסך הכול אבל איזו עוצמה טמונה בו!

רבים עוטים על עצמם בפורים מסכות, אבל למען האמת היום הזה רק עוזר להסיר מסכות ולגלות נסתרות. יש לו כמה מצוות שמכוונות אותנו לתת לאחרים, אבל תוך כדי אנחנו מקבלים כל-כך הרבה.

פורים הוא חג ה'במקרה'. הוא מבוסס על הטלת גורל אקראית של המן האגגי, אבל מי שיעמיק קצת יותר יגלה איך הכול בו מדויק ומחושב. מטרת החוברת שלפניכם היא לעזור להפיק מהיום היקר הזה את המיטב ולמלא את המצברים שלנו באור הנשגב שלו.

בעמודים הבאים תמצאו אוסף נבחר שליקטנו ממקורות שונים עם **רעיונות ועצות**, **סיפורים והפעלות** שיעזרו לשדרג ולרומם את החג עבורכם באופן אישי ולכל בני המשפחה.

החוברת הזו ניתנת **כשי מוכן להדפסה** למשפחות היקרות חברי **מועדון ההורים** שלנו. יש לנו מפגשים מקוונים קבועים ואנו חולקים תכנים ורעיונות חינוכיים. הפעם רצינו לשתף בזה את כולם.

מוזמנים למצוא עוד שפע תכנים באתר שלנו **'מילה טובה'** - Milatova.org.il, ולהצטרף **חינם** לתפוצה הקבועה שלנו בווטסאפ ובניוזלטר השבועי לתכנים ועדכונים.

יוני לביא

החג המתחפש

אם הייתה נערכת תחרות פופולאריות בין החגים, ללא ספק פורים היה זוכה באחד המקומות הראשונים. מבוגרים אוהבים אותו וילדים מתים עליו, ולולא החיסרון שהוא נורא קצר - 24 שעות בסך הכול, אולי אפילו היה גורף את מדליית הזהב. אך למרות זאת נדמה שמשהו בפורים מתפספס לנו. מפורסמים מאוד דבריו של האר"י הקדוש שיום הכיפורים - היום הקדוש בשנה, הוא רק **כ־פורים**, כמו פורים. משמע שדווקא פורים הוא החג העליון יותר! לא נעים לומר אך זה נשמע לנו כמעט כמו הלצה תורנית של רב פורים. קדוש?! עליון?! מה פתאום?!

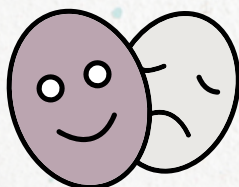
לצופה הישר החג הזה נדמה כמו חג כמעט 'חילוני'. הרבה אוכל, עוד יותר הרבה שתיה, אוזני המן, מסיבות, ואפילו מגילה ששם ה' לא מופיע בה אפילו פעם אחת. איך אפשר בכלל להשוות בינו ליום בו אנו עומדים כמלאכים צחורים בצום ותפילה לפני ה'?!

כנראה אנחנו באמת רחוקים מלתפוס את העוצמה האמיתית של היום הזה, ולמרבה הצער יש כאלו שהוא עלול להביא אותם לרדת נמוך מאוד. כי אולי לא רק אנחנו מתחפשים בפורים. זהו חג סודי **שמתחפש בעצמו. שמסתתר מאחורי מסכה.** האם נצליח לגלות השנה מה נמצא מאחוריה?

עד דלא ידע

המפתח להבנת העניין הוא משפט המחץ - "חייב איניש לבשומי **עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי**" (גמ' מגילה ז,ב).

אולי בגלל שאוטומטית המילים האלו מתחילות להתנגן לנו בראש במנגינה פורימית עליזה, אנחנו לא שמים לב לפצצה הגרעינית שמוטלת כאן. מי שמתעניין כיצד התנ"ך מתייחס לְשָׂכְרוֹת - לא ימצא התלהבות יתירה (עיינו ערך נוח אחרי המבול, לוט ובנותיו במערה ועוד)... כשמדובר בשתיה שמביאה למצב של חוסר אבחנה, טוטאלי, בו אפילו הדבר הכי בסיסי בסיפור הפורים - מי הטוב ומי הרע, מתבלבל, זה כבר נשמע הזוי לגמרי...

החג המתחפש - המשך

כל זה מוביל למסקנה הבאה. ייתכן שמשמעות המשפט אחרת לגמרי. שונה ממה שהבנו עד היום. "עד דלא ידע" אין כוונתו להגיע למקום בו זורקים את השכל לפח וצוללים למקום הנמוך, השטותי והזול, בו הכול מבולבל. להפך! הכוונה היא שמטפסים למקום הגבוה **שמעל השכל והדעת**, שחושפים את **נקודת העומק** שבהארה הגדולה היוצאת ממנה באמת **אין הבדל מהותי בין הטוב לרע**. כולם הם **כלים בידינו של בורא עולם בדרך להבאת הגאולה**.

במילים אחרת: בפורים **אנחנו לא יורדים אל מתחת השכל אלא עולים מעליו**, ממריאים אל המקום של **הנשמה**. דווקא התחפושת מסוגלת לגלות לפעמים סודות עמוקים, ולחשוף רבדים שכל השנה הם נסתרים מן העין, וסגולתו של היין היא להוציא החוצה סודות כמוסים.

ליום הזה יש כוח לעזור לנו להבין עד כמה **כולנו קשורים מבפנים**, למרות הסממנים החיצוניים שמבדילים בינינו. הוא מאפשר לנו לגעת במה נמצא לנו בעומק הלב **ובכמיהות הנסתרות שלנו**. ביכולתו לעורר את הרצון הפנימי שלנו **להיות טובים יותר, אמיתיים יותר, קדושים יותר**.

מבחן "היום שאחרי"

אחד המדדים לבדוק האם פגשנו השנה את פורים האמיתי או שהתעסקנו רק עם תחפושת זו השאלה **איך אנחנו נראים ביום שאחרי**. האם נהיה מרוקנים, סחוטים ו'סוחבים' בקושי עד חופש פסח שיגאל אותנו, או שאנחנו מלאי כוחות, חיוניות ורעננות לימים הבאים עלינו לטובה. האם פורים שלנו ייראה זול וחלול כמו משתה אחשוורוש, או שנצליח השנה לגלות עוד רובד מן הסוד ולחשוף את המקום העמוק והפנימי כמו שמתגלה ביום הכיפורים.

שמחה? תיזהר שלא עובדים עליך...

קבלו את המדריך המלא לזיהוי זיופים במוצר הכי מבוקש של חודש אדר

שטרות כסף קשה לזייף. מנגנונים מיוחדים נועדו להקשות על נוכלים שירצו לעשות הון מייצור של כסף לא אמיתי.

שמחה, לעומת זאת, אפשר לזייף די בקלות. אין בעיה לעטות על עצמך פרצוף חייכני מלווה בצחקוקים קולניים, ולעבוד על כולם (ואפילו על עצמך) שאתה הברנש הכי שמח בסביבה.

אך השקר הזה סופו להתגלות.

במוקדם או במאוחר הבלון הנפוח יתפוצץ, ובדרך גם יגבה מחיר לא קטן.

כי מי שיסתפק במוצר המזויף, **יחמיץ את ההזדמנות לחוות את הדבר האמיתי** - שמחה כנה, עמוקה ופנימית, שאין דבר בעולם נפלא ממנה.

איך מבחינים ביניהן? כיצד ניתן לעלות על התרמית? הנה כמה סימנים.

שמחה אמיתית אינה תלויה באמצעים חיצוניים - מוזיקה רועשת או משקה אלכוהולי חריף, כדי להרגיש ו'לתדלק' אותה.

היא גם לא קשורה לשאלה כמה כסף הרווחת ולכמה לייקים זכית היום.

היא עדינה אך עצמאית, מורגשת בחוץ אך נובעת מבפנים.

היא לא מבוססת על מה שיש לך אלא בעיקר על מי שאתה...

שמחה אמיתית לא מחכה לימים מיוחדים או לאירועים יוצאי דופן כדי להופיע. היא נוכחת גם בימי שיגרה אפורים של סתיו, ואפילו בימים קודרים וקרים של חורף.

שמחה מזויפת תלויה בהתרחקות ובריחה מן המציאות הרגילה. חייבים 'לצאת' כדי 'לעשות חיים'. לחפש במחוזות רחוקים מאשר במעגלי החיים הקרובים של המשפחה, העבודה והסביבה המוכרת.

שמחה מזויפת היא קצרת טווח. היא לא מחזיקה מעמד יותר מאשר כמה דקות, מקסימום שעות. לא פעם אחרי שהיא הולכת היא מותירה אחריה טעם לוואי מר, ממש כאילו אכלת משהו מקולקל...

שמחה? תיזהר שלא עובדים עליך...

המשך

שמחה מזויפת באה הרבה פעמים על חשבון מישהו אחר. היא אחות של ציניות, בת דודה של אטימות והתנשאות, ושם המשפחה שלה הוא אנוכיות.

שמחה אמיתית, לעומת זאת, אינה כרוכה בירידה על הזולת או בהגחכתו. היא לא שייכת רק לקבוצה סגורה ואליטיסטית, אלא דווקא **מוכפלת כאשר אתה מתחלק בה עם אחרים**. שמחה כזו נותנת לך כוח ומוטיבציה להמשיך הלאה ותאריך התפוגה שלה אינו 'היום הבא'.

שמחה אמיתית יכולה לפרוץ החוצה ולהתבטא בריקוד ספונטאני או בצחוק משוחרר, אבל אינה חייבת לעשות זאת. הקיום שלה חזק ויציב גם ללא תלות בשאלה מי מבחוץ רואה אותה, אם בכלל.

שמחה אמיתית קשורה בקשר הדוק לאמונה ולעין טובה, לשמחה בחלקך ולחצי הכוס המליאה. היא לא מתעלמת מהחסרונות והקשיים שיש במציאות אבל יודעת לשים אותם בפרופורציות הנכונות.

שמחה מזויפת היא כמו זו של המן הרשע. האיש שהיה על גג העולם, המשנה למלך, בבעלותו עושר וכבוד אינסופי כשכולם כורעים ומשתחוים לו, אבל מספיק דבר אחד קטן שלא ילך כרצונו כדי לנתץ לרסיסים את הפנטזיה המושלמת שהוא טווה לעצמו ולכבות בשניה את הסרט שהוא חי בו.

שמחה אמיתית יודעת להתפעל ולהתרגש אפילו מדברים קטנים ויומיומיים, ולא מחכה ל'בום' גדול כדי להתעורר. היא מסרבת לקבל כמובן מאליו את ים המתנות האינסופי שאנחנו שוחים בתוכו, וזוכרת להפנות עיניים מידי בוקר לשמים ולומר "מודה אני".

שמחה אמיתית אינה צרת עין. היא יודעת להכיל ואפילו לפרגן גם לכפילתה **המזויפת**, אך אינה מוכנה להסתפק בה. היא חותרת כל הזמן אל המקום העמוק והמופלא שאין פשוט ומתבקש ממנו בעולם - המקום הבריא והישר של "**ולישרי לב שמחה**" (תהילים צז,יא).

מה מסתתר מאחורי התחפושית?

השעה שבע ארבעים וחמש בבוקר. פחות מיומיים נותרו עד החג ובאוויר מרגישים כבר את ריח הפורים.

אתה אווז בידה של נסיכה קטנה עם שמלה צחורה וכתר מזהב, וביחד אתם צועדים בדרך אל הגן.

נהר ססגוני של ילדים מחופשים שוטף את הרחוב: אבירים וכלות, גמדים וחיילים, באטמנים וכיפות אדומות ואפילו משה רבינו אחד או שניים.

גל של שמחה מציף את הלב למראה הקרנבל הצבעוני, אך בראש מנקרת שאלה מטרידה: איזה מין מנהג מוזר זה להתחפש?!

שנה שלימה אנחנו מחנכים אותם להיות כנים וישרים, ופתאום יום אחד מוותרים על הכול ועוטפים אותם במסכות?

תמיד משדרים להם 'תהיו אתם', 'אל תזייפו', ופתאום דוחפים אותם להיות דווקא מישהו אחר? המחשבות נקטעות כשאתם מגיעים לגן ואת הדלת פותחת קוביה הונגרית חייכנית שמזכירה את הגננת אביטל.

אתה נפרד מהנסיכה שלך בחיבוק ונשיקה כשלידכם חולפים שוקולד פרה, עפיפון ושתי כלות. אתה עושה את הדרך הביתה אפוף מחשבות. 'ואולי להתעטף במסכות זה לא רק יום אחד בשנה אלא בעצם... כולה?'

אולי פורים בא רק לחשוף את הסוד שאנחנו חיים בעולם של פוזות ומסכות, יחצ"נות ושואו, אבל מאחורי כל המייק-אפ, הפוטושופ והחיוך המוקפד מסתתרים לפעמים דברים אחרים לגמרי?!

אתה חוצה את הכביש בצעדים מהירים כשמולך מגיח פתאום דינוזאור חמוד אווז בידה של אחותו האינדיאנית. חיוך אוטומטי עולה על פניך למראה השילוב המעניין, אבל מחשבה מטלטלת מהדהדת בראש בכיוון אחרי לגמרי:

ואולי פורים בא בכלל לומר שאין גבול לדימיון? שאם רק נרצה ונאמין נגלה **שהכול עוד אפשרי?** אולי החג הזה בא לגלות שאם חשבנו עד היום ש'כזה אני' ו'זה האופי שלי ואין מה לעשות', פתאום מתברר שאפשר לשנות את הכול ולהיות משהו אחר לגמרי?

אתה מגיע הביתה ולוקח את התיק בדרך לעבודה. עוד יום שגרתי של משימות ופגישות מחכה לך, והרדיו ברכב מתעסק כדרכו בבעיות הביטחוניות ובשאר פורענויות המתרגשות לבוא לעולם. אתה מתחיל בנסיעה ומדמיין באימה את הר המשימות הענק שממתין לך במשרד ותחושה כבדה של מועקה מזדחלת לה בגרון. אתה מנסה לעשות בכוח סוויץ' מכל מה שראית רק לפני כמה דקות אך החוויה הקסומה שעברת לא מרפה ממך. הפקק הקבוע של הבוקר מאפשר לך עוד כמה רגעי חסד עם עצמך בטרם תישטף במירוץ היומי, וסימני השאלה חגים באוויר שסביבך: האם בהכרח החיים חייבים להיראות ככה? האם יש כאן גזירה וגורל שלא ניתן לשנות?

או שאולי אם בעולמם של ילדים בוקר בהיר אחד יכול להפוך את הכול ולצבוע את העולם בגוונים אחרים, ייתכן שגם למבוגרים עוד יש סיכוי? האם סוד ה'ונהפוכו' הוא משהו ייחודי לפורים, או שטמונה כאן גישה אחרת לחיים, תפיסת עולם שאם נרצה באמת יכולה להאיר לנו באור חדש ומפתיע את השנה כולה?

האם מותר להתחפש ליחיא סינוואר?

מה פשר המנהג המוזר להתחפש בפורים? הרי היהדות מחנכת ליושר וכנות - למה להתחזות פתאום למישהו אחר? האם מותר להתחפש השנה לרשעים כמו סינוואר או נסראללה? ומה לגבי להתחפש למין השני? קבלו 10 דברים שלא ידעתם על תחפושות

1. אין חובה להתחפש בפורים

הדבר לא מוזכר בגמרא וגם לא בראשונים. הוא מופיע מאוחר יותר בספרי המנהגים והשולחן ערוך מזכיר אותו בהקשר לשאלה האם מותר להתחפש למין השני.

2. כשאלוקים עוטה מסכה

במגילה אסתר יש מתחפש מרכזי: הקב"ה. שמו נעדר מהמגילה, אך הוא מסתתר מאחורי הקלעים ומושך בחוטים כדי להוביל את הסיפור אל הסוף הטוב. "אכן אתה אל מסתתר, אלוהי ישראל מושיע" (ישעיהו מה, טו).

3. תחפושות וכיסויים בשושן

סיפור המגילה שופע מסכות והתחפשויות: אסתר מכסה את מוצאה היהודי ומסתירה את הקשר שלה למרדכי. מרדכי לובש שק ואפר. המן מלביש את מרדכי בלבוש מלכות ואליהו הנביא מתחפש לחרבונא, סריס המלך.

4. איזה יום מצחיק

אם משנכנס אדר מרבים בשמחה אז פורים הוא השיא. אין כמו תחפושות והופעה מצחיקה ומשעשעת כדי להעלות חיוך על הפנים ולהביא לשמחה. הלבוש גם גורם לאבחנה ופירוד בין אנשים - האחד חנוט בחליפה יוקרתית והאחר עטוף בבגדי עבודה מלוכלכים. החלפת המלבושים מפילה מחיצות בין לבבות ומגדילה את האחדות, וזו אחת ממטרות הפורים.

5. השיטה של היצר

בחסידות מבואר שכוח הטומאה והרע בעולם מנסה להטעות את האדם: הוא לוקח עבירות ומעשים רעים ו'מלביש אותם' יפה, כאילו הם הדבר הטוב והנכון. כך הוא מבלבל את האדם וגורם לו לחטוא. מנהג ההתחפשות בפורים, החג בו גברנו על שורש הרע בעולם - עמלק, מעורר אותנו להיות ערניים למה שמסתתר מאחורי התחפושות. אפשר להוסיף שגם בחיים אנחנו מושפעים מאד מחיצוניות והולכים שבי אחרי הַנְרָאוּת והיח"צ. פורים מזכיר לנו כמה תחפושות, פוזות ופייק יש בעולם, וכמה חשוב להביט עמוק יותר אל הפנימיות.

האם מותר להתחפש ליחיא סינוואר?

המשך

6. שאף אחד לא יתבייש

הבעל שם טוב הסביר אחרת: מצווה לתת בפורים מתנות לאביונים, והצדקה המהודרת ביותר היא באופן חסוי – כשעני לא יודע מי נתן לו את הצדקה ולא ירגיש נבוך ומחויב כלפיו, והנותן לא ידע מי קיבל את תרומתו ולא יתנשא עליו. כאשר כולם מתחפשים לא ניתן לזהות מי הנותן ומי המקבל והצדקה הופכת להיות "מתן בסתר".

7. קוף בבית הכנסת

האם מותר להתפלל עם תחפושת? הכלל הרגיל הוא שיש לעמוד לפני ה' בתפילה בלבוש מכובד, כמי שעומד לפני מלך. אבל בפורים שתחפושת היא לבוש מקובל – מותר להתפלל איתה, כולל להיות חזן. עם זאת תחפושת שעלולה להסיח את דעת המתפללים, כמו למשל קוף, ראוי להסירה בעת התפילה.

8. אָדוּנֵי המלכה

מה לגבי החלפת המין – גבר שמתחפש לאישה ולהפך? אומנם בתורה יש איסור של "לא ילבש", אבל כאשר המטרה היא לעורר צחוק ושמחה והדבר נעשה באופן שאינו פוגע בצניעות, יש שהתירו את הדבר, והיו שאסרו בכל מקרה. יש שנהגו להתחפש בפורים דווקא לגויים זכר ליעקב שהתחפש לעשיו אחיו כדי לקבל את הברכה. יש בכך גם ביטוי לרעיון שגם כשישראל חוטאים ומתדמים לגויים – זה רק כלפי חוץ, סוג של 'תחפושת', אך בתוכם פנימה יש נשמה יהודית טהורה וטובה.

9. מנהג לא יהודי

דעה יוצאת דופן יש לרב מזוז הטוען שאין למנהג הזה מקור יהודי והוא נוצר מהעתקה של הסילבטר הנוצרי בו נהגו החוגגים להתחפש. לשיטתו יש לבטל את הנוהג להתחפש שמוביל להרבה תקלות ומכשולים. למעשה, המנהג התקבל ברוב תפוצות ישראל והפך לאחד הסמלים של פורים.

10. לבטל את הגזירות

מספרים על הסבא משיפולי, מגדולי החסידות, שכאשר שהייתה גזירה רעה על היהודים, הוא אסף ביום הפורים כמה מחסידיו והם התחפשו לשרי הגויים ומלכיהם וערכו משפט בו קבעו את ביטול הגזירה וכך הצליחו להסיר גזירות קשות ולפעול עבור עם ישראל ישועות מופלאות. הרב מרדכי אליהו זצ"ל היה נוהג להקים בכל שושן פורים בית דין לגזירות טובות לאנשים הזקוקים לישועה, וממשיך בכך בנו הרב שמואל עד עצם היום הזה.

אז למה אתם מתחפשים השנה? מה אתם באים לגלות לעולם בפורים הזה?

מה נשתנה? התוכן או הצורה

במוסדות חינוך רבים נערכים כבר משנכנס שבט לכוננות ספיגה. איך אמר לי פעם מחנך אחד? "המטרה שלנו היא לעבור את החג הזה עם כמה שפחות נזקים...". הגישה הזו בנויה על טראומות העבר, אך מפספסת לגמרי את הפוטנציאל העצום של החג הכי גדול בשנה. כדי שזה לא יקרה חשוב לעשות לו הכנה משמעותית, ולחתור בכל המרץ להרים אותו אל המקום הנכון והגבוה שהוא ראוי אליו.

בבסיס הכול עומד העיקרון הבא. החידוש של פורים **אינו בתוכן אלא בצורה**. שום דבר מהערכים שאנחנו מאמינים בהם לא מתבטל בפורים. מי שסובר **שלשון הרע** הוא דבר נורא ושלפגוע במישהו זה מעשה פסול, לא ייתכן שביום בהיר אחד באמצע חודש אדר - הם יהפכו פתאום להיות מותרים (וברור שלהדביק תווית של 'בצחוק' על התנהגות פוגענית שוות ערך להצמדת תעודת כשרות לשרימפס ריחני).

מי שמאמינה **שצניעות** היא ערך יקר ומנסה לחנך את עצמה להתנהג לפיה, לא מסתבר שבפורים תרשה לעצמה להתלבש או להתנהג בצורה שפוגעת ומזלזלת בערך הזה.

קל לרדת נמוך, לגרוף תשואות בזכות צחוק על חשבונם של אחרים, או שימוש באמצעים זולים ורדודים. בטלוויזיה עושים את זה כל הזמן כשעל מזבח הרייטינג יהיו מוכנים להקריב כמעט כל ערך.

אנחנו מאמינים שאפשר גם אחרת. למשל, מותר ואפילו כדאי לנצל את אירועי החודש כהזדמנות להעביר ביקורת על דברים שליליים המתרחשים בבית הספר. אך צריך לעשות את זה נכון. **להתייחס לתופעות ולא לאנשים ספציפיים**, להשתמש בכוח של הצחוק והחיוך **לדלג מעל המגננות והמחסומים** שמונעים בשאר השנה את הדברים מלהתקבל.

אין ספק שניתן להפיק חודש אדר איכותי ועל רמה, שיהיה מפתיע, מרתק, מהנה ומצחיק, גם מבלי שיהיה צורך להקריב קורבנות אדם ולפגוע בערכים היקרים לנו. נכון, זה דורש יותר השקעה, יצירתיות ומעוף אבל הפירות המתוקים שווים בהחלט את המאמץ.

על שתיה ועל שטויות

לא יודע מה אתכם, אני מהאנשים שכל השנה רק מחכים לפורים. החג הכי מדהים ועוצמתי בלוח. רק חבל שהוא רק 24 שעות, מה שמחייב אותנו לקחת אותו הכי ברצינות שבעולם, אחרת יתפספס לנו מבין האצבעות. איך אפשר לקחת ברצינות חג של מסכות, תחפושות ושמחה גדולה, אתם שואלים?

התנאי העיקרי להצלחה הוא **להישאר בפוקוס**.

האויב הגדול ביותר של זה הוא **האלכוהול**.

האופנה המשונה ההולכת ומתפשטת כאילו מה שאסור כל השנה מותר בפורים, מגיעה גם לתחום הזה, והרבה חבר'ה נהדרים פשוט מחמיצים את פורים כי היין 'דופק' להם את הראש ואת החג.

אז בואו ונגיד את זה בצורה הכי ברורה שאפשר:

לשתות יין זה אחלה וזו אחת ממצות החג.

אפשר אפילו לקחת טיפה יותר מהרגיל ולהתבשם.

הבעיה מתחילה כשעוברים לכוסית הבאה.

לא סתם האלכוהול מוגדר כֶּסֶם והחוק אוסר למכור אותו לפני גיל 18.

להשתכר זה לא לשמוח אלא לברוח.

זה לא להתחבר לעצמך אלא לאבד את עצמך.

במקום לגלות לעולם את הצד היפה והמאיר שלך, להשפריץ החוצה

בלי שליטה את הפסולת.

זה לא להתעלות למקום גבוה יותר אלא לצלול לאשפתות

(ועוד לא אמרנו מילה על ההקאות, הסירחון, וכאבי הראש ביום שאחרי...).

במשפט אחד: לשתות זה לא מגניב. זה גונב לך את פורים.

ביום הכי גדול בשנה, חברים, מגיע לכם יותר מזה.

שיהיה לכם פורים שמח באמת!

הטרגדיה של ושת

נמאס לי, פשוט נמאס לי!

מצד אחד העולם כל כך התקדם והתרבות הגיעה להישגים מדהימים.
מצד שני יש תחומים בהם לא זזנו מלימטר. אנחנו תקועים ופרימיטיביים כאילו
תקופת האבן עכשיו.

על מה אני מדברת, אתה שואל?
על **היחס לנשים!** כן, היחס לנשים.

שלא תבין אותי לא נכון, פָּרַס היא אימפריה אדירה, ואני שמחה על הזכות לחיות בה
ולשאת את כתרה על ראשי.

א-ב-ל בכל פעם מחדש אני משתגעת מהיחס המשפיל והמבזה כלפי מי שלא זכתה
להיוולד זכר.

האל ברא אותנו בדיוק כמו את הגברים, אבל היחס אלינו שונה לגמרי.
בעוד שאת הגבר שופטים על פי כישוריו, חוכמתו ותוכן דבריו, אישה נבחנת בראש
ובראשונה על פי **נתוניה הפיזיים ויופיה.**

יותר מידי גברים מרשים לעצמם לזרוק לעלמה צעירה הערות על גופה ומראה, ויש
חצופים המעזים אף לשלוח יד ולגעת. נערה צעירה שתלך ברחובות שושן, עלולה
לספוג הערות חצופות והצעות מגונות מידי גברים זרים.

שלא תבין אותי לא נכון, כאישה אני אוהבת להתלבש יפה ודואגת לטפח את עצמי.
נעים לי, כמו לכל אחת, לקבל מחמאות ולהרגיש מושכת.

אבל כשגברים מנצלים הזדמנות להיצמד, לשלוח ידיים ולזרוק הערות על גופך – בא
לך לצרוח.

ועוד לא אמרתי מילה על **נורמות הלבוש המזעזעות** שהתפתחו בבירת הממלכה.
בעוד שגברים מופיעים לאירועים פומביים לבושים במיטב מחלצותיהם המכסות
באופן מכבד את גופם, מהנשים שלצידם מצפים להתלבש באופן צמוד וחושפני כאילו
נאספו הרגע מרחוב הפרוצות שבפאתי העיר.

הטרגדיה של וּשְׁתִי

המשך

שלא לדבר על שיטת המכירות הבלתי נתפסת בשווקי העיר. לפני כמה ימים יצאתי כדרכי לטיול צהרים והוריתי למשרתים להוביל את כרכרתי אל היריד. אני אוהבת לסקור את הדוכנים, לשאוף את הניחוחות ולהביט בשפע הסחורה. אלא שהשנה נדהמתי לגלות שיטת מכירה חדשה ובזויה. בכל מיני דוכנים, לצידם של חפצים שהועמדו למכירה, הוצבו נשים צעירות בלבוש מינימאלי, על אף שאין כל קשר בינן לסחורה...

האם לשפל כזה התדרדרנו? האם גוף האישה הפך **לאמצעי זול לקידום מכירות** שטיחים, אריגים וכלי בית?
האם אישה היא אדם עם אישיות, רצונות, רגשות וכבוד עצמי או חפץ וכלי לשימוש הזכרים?

זהו! נמאס לי. הרגשתי **שחייבים לשים סוף לטירוף הזה**.

אז קיבלתי החלטה. מסוכנת אבל בלתי נמנעת.

כששליחו של המלך הופיע לפניי עם ההזמנה המשפילה להציג לראווה את עצמי במשתה הגברים – הרגשתי שזה הרגע לעשות מעשה. ידעתי שאם אכנע גם הפעם – השינוי המיוחל לעולם לא יקרה.
מה עשיתי, אתה שואל?

גייסתי את כל האומץ והעוז שהצלחתי לאסוף בלבבי, ואמרתי לסריס שישוב אל הוד מלכותו ויגיד לו **שהוא יכול לקפוץ לי...**

אני, למשתה הגברים, **לא באה**, גם אם אצטרך לשלם על כך בְּכֶתְרִי!!!
מאז חלפה מחצית השעה.

לא אשקר לך ואומר שאיני חוששת מתגובתו של המלך (בפרט כשהוא שותה, אין לך מושג מה הוא מסוגל לעשות...), אבל יש גבול כמה אנחנו הנשים יכולות עוד לבלוע את רמיסת כבודנו ואישיותנו על ידי גברי הממלכה.

משהו חייב להשתנות!

הנה אני רואה את עדת הסריסים עושה את דרכה לכיווננו. כנראה הם רוצים להודיע לי את תגובתו של המלך.

מה יהיה איתי מחר? אינני יודעת. אך אם צריך לשלם מחיר כדי שתקרה כאן מהפכה – אני מוכנה להיות המחיר הזה. העתיד חייב להיות שונה!

אין לי ספק שבעוד מאה, מאתיים, אלפיים שנה מהיום – **דברים יראו אחרת לגמרי**.
אתה לא חושב?

על חוק ועל צחוק

הרבי מבאבוב, רבי שלמה הלברשטם, ניצל בנס מהשוואה ולאחריה נסע לאמריקה. כשהוא הגיע לשם הוא שמע שלהמון היהודים שנותרו במזרח אירופה אין כלום - לא אוכל, לא ביגוד ולא מחסה. מרוב מחסור, הם נכנסו לדיכאון, וחלק ממש רצו לאבד את חייהם. יהודים רבים ביקשו להגר לאמריקה - ארץ השפע, אך לרוע המזל, האמריקאים לא הסכימו לקבל פליטים חסרי-כל שיפלו עליהם כמעמסה כלכלית. הדבר ציער מאוד את הרבי מבאבוב, והוא חשב מה עליו לעשות.

באותה תקופה, יושב ראש הוועדה האחראית על ההגירה לאמריקה היה **סנאטור יהודי בשם בלום**, שהיה ידוע בתור **שומר חוק גדול**. כל מה שדיברו איתו לא עזר. "זה החוק, אסור להביא פליטים", אמר לכל הפונים אליו.

אחרי הרבה מאמץ, הצליח הרבי לקבוע איתו פגישה בוויניגטון. הוא הגיע יום לפני הפגישה לעיר, אך לא היה לו איפה לישון. הוא נכנס לבית הכנסת וישן שם. תארו לעצמכם איך הוא הגיע מוקדם בבוקר לפגישה, וחיכה מחוץ למשרד של סנאטור בלום, בבגדים בלויים ושחוקים.

הקצו לו רק חמש דקות לפגישה, ולאחר המתנה ארוכה הוא נכנס. הסנאטור אפילו לא הסתכל עליו. רק אחרי כמה דקות הוא הרים את הראש ושאל, "מי אתה?"

הרבי מבאבוב, צדיק שלא נשאר לו חסידים, חשב לעצמו: אם אומר לו את האמת, הוא יזרוק אותי מכל המדרגות. מה אני אומר לו?

אך הרצון העז שלו לעזור ליהודים עזר לו, נתן לו כוחות, ופיו התחיל לדבר מעצמו:

"אני רוצה לומר לך שאני אדם פורע חוק"

הסנאטור בלום מיד הרים את הראש בסקרנות.

"אני בא ממקום שהחוק שלו קבע שאת כל היהודים צריך להכניס לאושוויץ. החוק אמר ששם צריך להעביד אותם עבודת פרך, וכשהם כבר לא יכולים יותר לעבוד, זורקים אותם למשרפות. החוק גם אמר שאסור לברוח משם, אסור להתחבא, אסור לקחת אוכל ואסור לעזור לאף אחד.

באתי אליך, סנאטור בלום, כדי לשאול אם גם אתה מוכן להצטרף אלי ולהפר חוקים. אני יודע שהחוק של ארצות הברית אוסר להכניס פליטים. אבל אם החוק הזה גורם לאנשים למות, גורם שלאנשים לא יהיה עתיד ולילדים קטנים לגווע - זה חוק אכזרי שצריך להפר אותו".

כך אמר, ופרץ בבכי. לאחר שנרגע, הרים הרבי מבאבוב את העיניים וראה שסנאטור בלום מביט בו. בלום קם מהכסא, לחץ לו את היד ואמר: **"אני מצטרף אליך"**.

ואכן אותו סנאטור ארגן ליהודים דרכונים, אסף כסף והפעיל לחץ כדי להכניס המוני יהודים לאמריקה.

על חוק ועל צחוק

המשך

בשושן הבירה היו הרבה **חוקים וכללים**. "והדת (=חוק) ניתנה בשושן הבירה". "אבוא אל המלך אשר לא כדת". "את אשר נחתם בטבעת המלך אין להשיב" ועוד ועוד. גם לטבע יש חוקים וגם להיסטוריה יש חוקים.

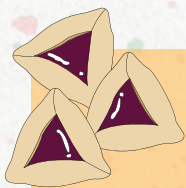
אך עם ישראל מגלה לעולם שיש **מימד נוסף. אלוקי. שנמצא מעל החוק**. לכן אנו עושים לכל תינוק יהודי ברית מילה ביום השמיני. כי שבע מסמל את עולם הטבע, אבל לנו יש אפשרות להתעלות גבוה יותר.

זו המשמעות של המילה '**צחוק**'. היא מורכבת מצ' + חוק. כי יש בעולם חוקים וכללים. אבל עם ישראל מתחבר אל הצ' - של הצדקות, אל 'צדיקו של עולם' - הקב"ה, שעוזר לנו לנצח את חוקי ההיסטוריה ולשרוד כנגד כל הסיכויים.

אז עכשיו אתם מבינים למה אברהם אבינו קורא לבנו, ממשיך דרכו, **יצחק?** הרבה צחקו עליו וזלזלו בו. "מה כבר ייצא ממנו? בן יחיד שנולד להוריו לעת זקנה. ממנו ייצא העם שישנה את העולם?"

אבל צחק מי שצחק אחרון. אימפריות אדירות נפלו ונעלמו, ועם ישראל חי וקיים.

שיהיה לכם פורים שמח ומלא צחוק!

האם להמן היו אוזניים משולשות?

לכל חג יש את המאכל שלו. בפסח זה מצות, בחנוכה סופגניות, בראש השנה תפוח בדבש, ובפורים - אוזני המן. רק דבר אחד לא ברור.

מה הקשר בין המאפה הטעים עם השוקלד בפנים, לאוזניים של המן? האם היו לצורך האגגי אוזניים משולשות?

מסתבר שלאיש הרע שרצה לחסל את עם ישראל היו הרבה תכונות רעות. כעס, גאווה, חמדנות, רדיפת כבוד.

ולמרות זאת לפחות דבר אחד טוב היה בו. הוא ידע להקשיב. הוא לא מיהר להחליט לבד ובעת הצורך מיהר לכנס את זרש אשתו וכל אוהביו ולהקשיב לעצותיהם החכמות. זו הסיבה שדווקא האוזניים שלו נבחרו והונצחו במאכל החג, כדי לשים את הפוקוס על הדבר הטוב היחיד שנמצא אצל המן הרשע, וכדי שנלמד ממנו גם אנחנו. את ההחלטות בסופו של דבר נצטרך לקבל לבד, אך לפני כן כדאי להקשיב כמה שיותר לניסיון ולתבונה של אנשים חכמים - הורים, מורים ואחרים - "ותשועה ברוב יועץ" (משלי, יא, יד).

אלוקים נתן לאדם פה אחד ושתי אוזניים כדי שיקשיב כפליים ממה שהוא מדבר. למרבה הצער אצל רוב האנשים זה עובד בדיוק הפוך, והתוצאות בהתאם... להמן הרשע בסופו של דבר גם ההקשבה לזרש ולאהביו לא הועילה, אך בהחלטות החשובות בחיים שלנו זה בהחלט יכול להיות משמעותי מאוד.

הלכות פורים - תקציר שימושי

«**תענית אסתר** - השנה מוקדמת ליום חמישי, יא' אדר ב'. מתענים מהבוקר עד הערב, זכר למה שהתענו מרדכי ואסתר וכל ישראל ביום המלחמה כנגד אויביהם. נשים בהיריון, יולדות עד שנתיים מהלידה וכן חולים (אפילו כאשר אין פיקוח נפש) - פטורים מן הצום. לכולם מותר להתרחץ בו. מי שלוקח תרופות בקביעות - רשאי לקחת. זמני הצום (פתח תקווה): התחלה: 4:11 * סיום: 18:11.

«**זכר למחצית השקל** - בזמן המקדש נתנו ישראל בחודש אדר מחצית השקל לקניית קורבנות ציבור. כיום נוהגים לתת צדקה 'זכר למחצית השקל'. מנהג אשכנז - 3 מטבעות של חצי ש"ח. מנהג ספרד - שווי 10 גרם כסף טהור, ששווי היום כ-29 ש. נהוג לתת עבור כל אחד מבני הבית, כולל הילדים. מי שדחוק לו די שייתן חצי שקל בלבד.

«**קריאת המגילה** - פעמיים: בלילה וביום. כולם חייבים במצווה - גברים ונשים, ואף מחנכים לכך את הילדים, ובלבד שלא יפריעו למבוגרים לצאת ידי חובה. יש לקרוא ממגילה כשרה הכתובה על קלף, והשומעים יקפידו לשמוע כל מילה. מי שלא שמע מילה ישלים אותה על המקום מהספר/המגילה שבידו. מי שהתנמנם תוך כדי השמיעה - לא יצא, אך אם 'ריחף' לרגע ושמע מבלי להיות מרוכז במילים - יצא. לפני הקריאה מברכים: על מקרא מגילה, שעשה ניסים ושהחיינו. בני אשכנז מברכים כך גם ביום, והספרדים ביום לא אומרים שהחיינו.

«**מתנות לאביונים** - מצווה לתת ביום הפורים עצמו לשני עניים, מתנה אחת לכל אחד: דבר מאכל או כסף בשווי של ארוחה (עלות של כריך/מנת פלאפל). מי שלא מוצא עני - יפריש את הכסף בפורים, וייתן אותו לעני בהזדמנות הראשונה.

«**משלוח מנות** - מצווה לתת לאדם אחד שתי מנות שונות של אוכל בכמות הראויה לכבד בה אורח. משקה נחשב גם כן כמנה. עניין מיוחד לתת לא רק לחברים ה'מובנים' מאליהם', אלא גם למי שקצת רחוק מאיתנו או שהוא בודד, כדי לחבר בין הלבבות ולשמח.

אָבֵל - מנהג אשכנז שלא לשלוח מנות לאבל, אך אפשר לשלוח למשפחתו. מנהג ספרד - אם כבר חלפו השבעה מותר לשלוח לו. והוא בכל מקרה שולח לאחרים.

הלכות פורים - תקציר שימושי

המשך

«**משתה ושמחה** - מעבר למצוות "ושמחת בחגך" שיש בכל חג, בפורים יש מצווה מיוחדת לשמוח ולשתות. יש הנוהגים לבסומי "עד דלא ידע", ויש הנוהגים רק לשתות יותר מהרגלם, והעיקר לכוון לשם שמים. נהוג להימנע בפורים ממלאכה שאינה לצורכי היום.

«**סעודת פורים** - בצהרי היום אחרי תפילת מנחה. רצוי על לחם ובשר, ומרבים בה בשירות ותשבחות לה'.

«**על הניסים** - מוסיפים בשמונה עשרה ובברכת המזון. מי ששכח לומר וכבר סיים את התפילה/ברכה - לא יחזור. סעודת פורים שנמשכה עד הלילה של מוצאי החג - הולכים אחר תחילת הסעודה ואומרים על הניסים.
- בפורים מניחים תפילין, קוראים בתורה פרשת "ויבוא עמלק", לא אומרים תחנון, אך גם לא הלל.

«**מתי חוגגים את פורים?** - ברוב המקומות פורים נחגג ביד' אדר. בירושלים וערים מוקפות חומה מימות יהושע בן נון בטו' אדר. אדם שנוסע ממקום אחד לשני - מה שקובע הוא היכן היה בעלות השחר של בוקר פורים, וייתכן שיתחייב לעשות פורים פעמיים.

בפורים אתה רואה מולך אנשים בתחפושות שונות:
זה מחופש לליצן, זה למפלצת, זה לחיה, זה לסתם-משהו-לא-ברור.
אבל לא יעלה על דעתך לכעוס או לרגוז: הרי זו רק תחפושת!
גם בחיים אנו פוגשים הרבה אנשים 'מחופשים': זה מחופש לקמצן, זה לגס-רוח,
זה לחצוף, זה לסתם אחד שלא איכפת לו משום דבר.
אולם אין זו דמותם האמיתית של האנשים. זו רק 'תחפושת'.
עמוק בתוך הלב, כל אלה הם יהודים חמים, מלאי טוהר ויופי. אין צורך לכעוס
ולרגוז. צריך פשוט לגשת אליהם בעדינות, להסיר את ה'תחפושת' ולחשוף את
הנשמה הטהורה שבפנימיותם...

וזו המשמעות האמיתית של **אהבת-ישראל!**

חידון א"ב לפורים

- א. שמה העברי הדסה.
- ב. מסריסי המלך שביקש לשלוח יד באחשוורוש.
- ג. היו עשויים מכסף.
- ד. ספר מהכתובים במגילה.
- ה. את אוזניו אנחנו אוכלים.
- ו. בבלבול אותיות שמה יתוש...
- ז. משבעת הסריסים.
- ח. גם הוא זכור לטוב.
- ט. מחודשי השנה במגילה.
- י. מלך יהודה.
- כ. מסימני קערת ליל הסדר במגילה.
- ל. השלימו: " – הַיְתָה אֹרְחָה וְשִׁמְחָה וְשֵׁשׁ וְיָקָר".
- מ. לא כרע ולא השתחוה.
- נ. מלך בבל.
- ס. עליו הרכיבו את מרדכי.
- ע. היה גבוה 50 אמה.
- פ. כתב הדת.
- צ. כך מכונה המן.
- ק. סבא רבה של מרדכי.
- ר. הַאֲחַשְׁתָּרְגָּנִים היו בניהם.
- ש. בירת פרס.
- ת. מסריסי המלך ושמו כאבן החושן.

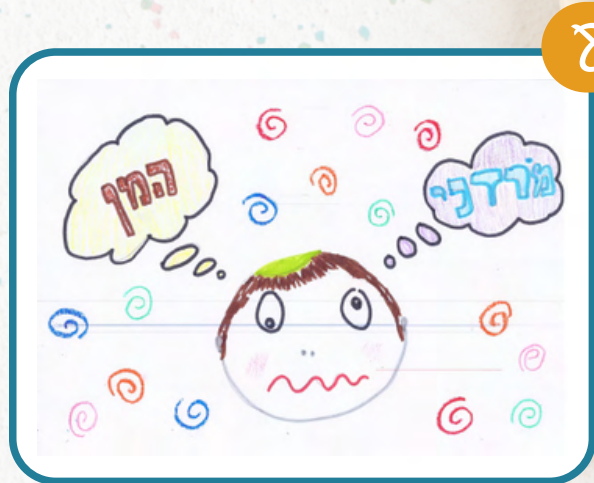
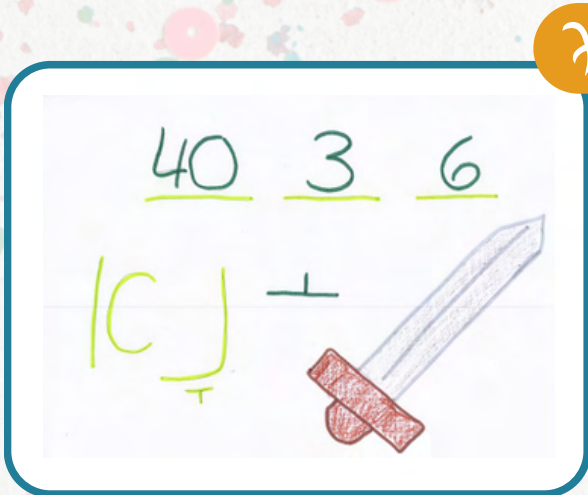
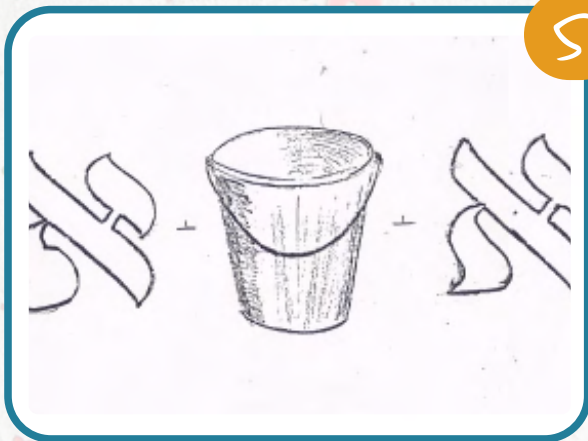

**לפניכם כמה איורים שמסתתר
בהם ביטוי שקשור למגילה או לפורים.
האם תצליחו לזהות אותם?**

לפניכם כמה איורים שמסתתר בהם ביטוי שקשור למגילה או לפורים. האם תצליחו לזהות אותו?

המשך

- 8. אלו אכלו לא 8.
  - 7. אובססו סאו 7.
  - 6. אילוא 6.
  - 5. נכסמט טא מובכל סאט 5.
  - 4. ספוט וואי סגרט 4.
  - 3. וטט טא מורוושטא רלסט לגז 3.
  - 2. זכ טלאט וטטטו 2.
  - 1. אויב רלסט זל סוט 1.
- טובושתט:

משימות, הפעלות ודיונים משפחתיים לשבת זכור ולחג הפורים

הפעלות קבוצתיות

✧ **מי האיש** - לוקחים פתקים ועל כל אחד מהם רושמים שם של דמות מן המגילה. שמים בשקית ומערבבים וכל אחד מן המשתתפים שולף פתק. עליו להציג לכולם את הדמות דרך פנטומימה בלבד והשאר ינסו לנחש במי מדובר.

✧ **והרי החדשות** - מְדַמִים מהדורת חדשות אותנטית המדווחת על אירוע/ים מהמגילה. למשל: סילוק ושתי, בחירת אסתר, ניסיון ההתנקשות במלך וכדו'. בוחרים קריין מגיש, כתב מהשטח, פרשן, ראיון עם דמויות מהסיפור וכן הלאה.

✧ **בית המשפט** - מעלים לדין נושא מן המגילה. בוחרים מתנדבים לתפקיד עורכי הדין בצד התביעה, ההגנה וחבר המושבעים. נושא לדוגמא: האם מרדכי פעל נכון כאשר עמד בהפגנתיות מול המן למרות שסיכן בזה את עצמו ואת כלל ישראל?!

✧ **טעות לעולם חוזרת** - המשימה: לחבר קטע המתאר התרחשויות במגילה או מונולוג של אחת מן הדמויות, ולשתול בו כמה שיותר טעויות, דקות ונסתרות ככל האפשר. מקריאים לקהל את הקטע ועליו לזהות את הטעויות.

✧ **מצא את הטוב** - בוחרים אחת מן הדמויות הבאות מתוך המגילה ומחפשים מה אפשר ללמוד ממנה לטובה: ושתי, בגתן ותרש, זרש, המן. כשמניחים בצד את מרדכי ואסתר הצדיקים ומתמקדים בכוונה באחרים, עם קצת יצירתיות וחשיבה מחוץ לקופסא עשויים להתגלות דברים מפתיעים ויפים...

✧ **סיפור לסירוגין** - שניים או שלושה משתתפים צריכים לספר יחד את סיפור המגילה כשכל אחד אומר מילה אחת בלבד. הראשון מתחיל במילה ראשונה (למשל: לפני), השני ממשיך (הרבה), השלישי (שנים), ושוב הראשון (בשושן) וכן הלאה. עליהם לעשות את זה במהירות האפשרית ולא לתר תוך כדי...

משימות, הפעלות ודיונים משפחתיים לשבת זכור ולחג הפורים

שאלות למחשבה ודיון

1. במה פורים הזה שונה אצלכם מפורים שעבר?
2. מה הייחודיות של פורים משאר החגים?
3. מה הייתם רוצים לקחת מפורים השנה?
4. מה התחפושית הכי מקורית/הזויה/מתוחכמת שנתקלתם בה?
5. **לשבת 'זכור'** - מהו הזיכרון הכי חזק שלכם משנות בית הספר היסודי? מהתיכון? האם ניחנתם בזיכרון טוב? האם אתם מכירים שיטות שיכולות לייעל את יכולת הזכירה? לו היו מציעים לכם במתנה זיכרון מושלם שאינו שוכח דבר לעולם - הייתם לוקחים את המתנה? האם יש יתרונות ב'שיכחה'?
6. **לעמוד על שלך** - "וּמָרְדָּכִי לֹא יִכָּרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה" (אסתר ג,ב) - איפה עובר הגבול בין לעמוד על שלך ולהתעקש על עקרונותיך לבין התחשבות בסביבה ובאילוצי הנסיבות? דילמה מן החיים: הוזמנת יחד עם כל החבר'ה מהמשרד לחגוג יום הולדת לבוס במסעדה יוקרתית. אתה מגיע ומגלה שהיא לא כשרה. מה תעשה? תסתובב ותחזור הביתה? תשב עם כולם ותשתה קולה מפחית?
7. **מסכות ותחפושות** - לא רק ילדים אוהבים להתחפש אלא גם מבוגרים. ולא רק בפורים אלא כל השנה. אילו סוגים של תחפושות אתם מכירים מהעולם האמיתי? האם יש פער בין איך שאנשים מבחוץ מכירים אתכם לבין איך שהקרובים אליכם מכירים אתכם? למה? האם הבגדים, המקצוע, אזור המגורים שלנו הם חלק מתחפושת שעטינו על עצמנו או משקפים את האני האמיתי שלנו? האם את/ה מרגיש/ה שהסובבים אותך מכירים אותך באמת? האם את/ה מכיר/ה את עצמך באמת?
8. **"מה לעשות לאיש אשר המלך חפץ ביקרו?"** - עד כמה אתם נוהגים לפרגן ולשבח אנשים? כמה מחמאות נתתם ביממה האחרונה? מה המחמאה האחרונה שקיבלתם? איך הגבתם כשזה קרה?
9. מה עומד מאחורי המנהג **להתחפש** בפורים? האם זה מתאים ליהדות שכל כך מטפחת את מידת האמת והיושר ומחנכת לכך שאתה צריך להיות אתה עצמך ולא מישהו אחר?
10. **"והשתייה כדת"** - תמוה מכל הוא המנהג להשתכר "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - השכל מנוטרל ואפילו הדבר המרכזי ביותר בסיפור המגילה מתבלבל. מה הסיבה להתנהגות כל כך חריגה, מוזרה, ו'לא יהודית'?

משימות, הפעלות ודיונים משפחתיים לשבת זכור ולחג הפורים

וקצת על המגילה עצמה

א. **לעקוף את הבור** - מדוע מרדכי אינו מתחמק מראש מן הסיטואציה הבעייתית של היתקלות יומית בהמן הרשע בשער המלך? למה הוא מכניס את עצמו למצב שבסופו של דבר סיבך את כל עם ישראל בגזירת השמדה נוראית?

ב. **ההתנקשות** - למה מרדכי הלשין על בגתן ותרש שרצו לחסל את אחשוורוש? הרי זו הזדמנות פז מבחינתו להיפטר מהמלך הסורר ולשחרר את אסתר יקירתו הביתה...

ג. **הסוד של אסתר** - "אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כאשר ציווה עליה מרדכי". מדוע התעקש מרדכי על הסתרת מוצאה של אסתר, זו שאלה אחת, אך תמוה עוד יותר **כיצד אחשוורוש הסכים לזה?** הרי אחרי ארבע שנים ארוכות בהן התרחש מבצע הבחירה, מהודו ועד כוש הסתקרנו כולם מי תהיה הזוכה ומאיזה עם היא? כמה מביך אם בסופו של דבר מתברר שהמלך בעצמו אינו יכול לענות על השאלה הזו במלואה כי 'המלכה החדשה לא הסכימה לגלות לו...?!' ובפרט שהמלכה הקודמת הודחה בגלל אי-ציות קטן למלך, והנה באה מחליפתה והמצב רק מחמיר...

ד. **כולם בשביל אחד** - המן רותח על מרדכי שמסרב לכרוע ולהשתחוות לו. אך גם בשושן העתיקה ידעו לבצע 'סיכול ממוקד'. מדוע לרצות להשמיד עם שלם המונה מיליוני אנשים, רק מפני שאתה כועס על אדם אחד?!

ה. **"תבוא מחר"** - "יבוא המלך והמן מחר אל המשתה אשר עשיתי להם". למה מחר? מדוע אסתר ממתינה עוד יום? עם ישראל כולו מצוי בסכנת השמדה, וְלֶךְ יֵשׁ זמן?! האם אסתר תפסה פחד ברגע האחרון והעדיפה לדחות הכול למחר? האם היא חשבה שעוד לילה ישנה משהו?

ו. **למה זה מגיע לנו?!** - מדוע באה על היהודים גזירה נוראית כזו? האם רק בגלל שהשתתפו במשתה אחשוורוש? לפי פשט המגילה לא ברור בכלל שהיה בו פסול כלשהו.

ז. **ולקינוח** - מה הקשר בין "אוזני המן" לאוזניים של המן? האם היו לו אוזניים משולשות?...

חזרה! לפני 6-10

כלנו בשמחה

הרב יוני לביא - מראשי ארגון קהלים, מרבני ברקאי ורב מוקד חברים מהשיבים מחובר/ת

לקרא אותן על המקום מהחמש שאתה מחזיק ביד ולהמשיך להקשיב. אם אפשר למצא מקום קרוב יותר לבעל הקורא עדיף.

ומה לגבי שתית יין בפורים? שמעתי שיש מצוה שצריך ממש לשותות הרבה ולהשתכר.

כתוב בפסוק "יין ישמח לבב אנוש". יש ליין תכונה שהוא עושה הרגשה טובה ומשמח. מצד שני, כשאדם מגזים אתו הוא עלול לאבד את השליטה על ההתנהגות שלו ולעשות דברים שאחר כך יתחרט עליהם. אתה זוכר מי בתורה שנה יין יותר מדי?

אחשוורוש?

נכון, כך מספר במגילה ובגלל השתייה המגזמת שלו, הופיע אצלו הרעיון המעליב להציג את אשתו לראוה לעיני כלם. אבל עוד הרבה שנים קודם, כבר בתורה, בספר בראשית מספר גם על נח וגם על לוט שהשתכרו וזה הוביל אותם לדברים לא טובים.

אז מה אתה רוצה לומר בזה? לא לשותות בפורים? אבל יש מצוה, לא?

בודאי שצריך לשמח בפורים, אבל שתיה מרבה של יין לא מתאימה לילדים. אני מציע שאם בקדוש בשבת נוהגים אצלכם בבית שכל אחד טועם מהיין, אז בפורים תעשה שתי טעימות. אבל את עקר המאמץ תשקיע בלשמח וגם לשמח אחרים.

ברור. אני מתכוון להביא ששה משלוחי מנות לחברים טובים שלי. אני בטוח שהם מה זה ישמחו! 🥰

אני מתאר לעצמי, אבל דע לך שהכוח הגדול של משלוח מנות הוא לאו דווקא לגבי אלו שהם גם ככה חברים טובים שלנו. שזה להשתמש בכוח הגדול של המצוה הזו כדי לחבר את הלב שלנו למי שקצת התרחק מאתנו. או שהוא בודד ועצוב והמשלוח שלנו ישמח אותו.

יש ילד אחד שהוא ברנז אתי כבר הרבה זמן. העלבתי אותו פעם בצורה לא יפה ומאז בקשתי סליחה כמה פעמים אבל הוא לא הסכים לסלח לי. אתה חושב שם אביא לו משלוח מנות זה יגרום לו להשלים אתי?

אני לא יודע, אבל שזה לנסות. תכין לו משלוח יפה עם מכתב שבו תרשם שאתה באמת מצטער על מה שהיה ושתשמח שתהיה שוב חברים. אולי בזכות פורים הלב שלו יפתח והוא יסכים לסלח על מה שהיה ושתחזרו להיות חברים.

שלום הרב יוני. קוראים לי בנימין ואני בן עשר. אפשר לשאל אותך שאלה חשובה? כבר כמה ימים אני מתלבט לגביה ולא מצאתי תשובה. למה להתחפש בפורים? 😊

זו שאלה נהדרת, אבל התשובה תלויה בה על אילו אפשרויות חשבת?

מתלבט בין איפון לשוודים לחיזר ללוחם סירת.

אלו רעיונות מעניינים. כדאי להתייעץ עם אבא ואמא וגם לחשב יחד אתם מה גורם לי לבחור בכל אחת מהאפשרויות, מה אני יכול ללמד מזה על עצמי ומה אני משדר בזה לאלו שרואים אותי.

אתה יודע, הרב, מה אני הכי אוהב בפורים?

אני מנחש: את המשלוחי מנות. אתה כבר חולם על כל הממתקים שאתה עומד לקבל.

ואי, איר, ידעת?

כי גם אני הייתי פעם בן עשר ויש לי היום ילדים בגילך אמרתי להם שאנחנו שמחים שהם מקבלים משלוחי מנות מתוקים מחברים, אבל לא טוב להגזים. כל ילד יוכל לבחור חמשה ממתקים ולשמר לעצמו ואת השאר אנחנו אוספים ותורמים לעניים.

אני מקווה שההורים שלי ירשו לנו קצת יותר. אבא שלי הוא רופא שנים, ככה שאם יהיו בעיות הוא יוכל לעזר.

ומה דעתך הרב, לגבי הפצונים ונפצים? אני גר בשכונה די שקטה אבל ככל שפורים מתקרב שומעים הרבה קולות של פיצוצים 🎆. כנראה יש פה כמה ילדים שעושים אמונים לפורים...

יש מנהג להרעיש בזמן שקוראים במגלה את שמו של 'המון'. אבל אסור להשתמש בחמרי נפץ. זה גם מבהיל אנשים וגם מסכן. נתקלתי כבר במקרים עצובים של ילדים שנופצו באופן חמור בגלל נפצים.

והרעש הזה גם מפריע לשמע את המגלה. אחי הגדול הוא זה שקורא את המגלה בבית הכנסת שלנו. בשנה שעברה הוא יצא ממש צרוד כי היה צריך לצעק בשביל להתגבר על הרעש.

יש בזה עוד בעיה: זה גורם לאנשים לא לשמע חלק מהקריאה ואז הם לא יוצאים ידי חובה במצות שמיעת המגלה.

אז מה אפשר לעשות אם היה ממש רעש והפסדתי כמה מלים שלא הצלחתי לשמע מבעל הקורא?

ש(ט)ו"ת סמס מיוחד לפורים

שׁו"ת מן האגדות

ש: מה מברכים על תפוח מורעל? (שלגיה)
ת: ברכה אחרונה.

ש: מכשפה קיללה אותי כי ברגע שאדקר מגלגל הטוויה, אפול לתרדמה, האם עליי לברך ברכת המפיל לפני שאני טווה?
ת: שאלה טווה, ממליץ לטוות לפני השינה ולא להיכנס לספק.

ש: אינני גִּדֵּל וזה כבר שנים רבות שאני בן שלוש עשרה, האם עליי לחגוג בר מצווה כל שנה? (פיטר פן)
ת: חוששים לדעת הרב הוק, ונוהגים ללכת לפי מנהג המקום, דהיינו - "לעולם לא!"

ש: מה מברכים על ילד? (מכשפה רעבה)
ת: אם מדובר בילד ששואל הרבה ומציק עד שהוא מקבל מענה: "ברוך אתה ה'...הרוצה בתשובה", אם מדובר בילד שסוחט מההורים שלו מה שהוא רוצה מברכים "שהכל נהיה בדברו", אם את אוכלת את פינוקיו אז "בורא פרי העץ".

ש: שלום. אני נסיך ואני מחפש אישה כשרה, מה דעת הרב?
ת: אני ממליץ על בת הים הקטנה, שכן יש לה סנפיר וקשקשת.

ש: רבי רבי אשר בעיר, מי הכי יפה בעיר?
ת: שלגיה - ועייני בתשובת הרא"י (שאלת קי"ט, ט, בג).

ש: אני בונה בית עשוי ממתקים כדי ללכוד ילדים קטנים, האם אני צריכה לעשות זכר לבית המקדש?
ת: בהחלט, יש להשאיר אמה על אמה של שוקולד מריר.

ש(ט)ו"ת סמס מיוחד לפורים

שו"ת עתידני

- ש:** נסעתי לעתיד ואז חזרתי להווה, אבל אינני זוכר אם התפללתי שחרית. האם בגלל שהייתי בעתיד נחשב כאילו עבר זמנה?
ת: יש לחזור לעבר ולפשפש במעשים.
- ש:** האם מותר לאכול בשר ב"שביל החלב"?
ת: בגלל כוח הכבידה הנמוך, נהגו העולם להקל.
- ש:** האם שביל החלב נחשב חלב עכו"ם?
ת: בוודאי, שהרי זה עבודת כוכבים ממש.
- ש:** מישהו עשה שכפול שלי, מה עליי לעשות?
ת: עיין בשו"ת "דע מה שתשיב לעצמך"
- ש:** האם קריאת מחשבות רעות של חברי על חבר אחר נחשבת לשון הרע?
ת: "מחשבה רעה הקב"ה מצרפה למעשה"
- ש:** מה דעתו של הרב על נסיעה בזמן?
ת: שאלת את זה כבר בעוד 20 שנה.
- ש:** האם שינוי צורה בפורים, מוציא ידי חובת תחפושת?
ת: בהחלט, ובלבד שלא ישנה צורתו לגמל שאזי לא יקשה עליו הצום
- ש:** מה דעתו של הרב על קריאת מחשבות?
ת: קיימת, וגם השאלה הבאה שלך מיותרת.
- ש:** מה מקור המנהג לאכול סופגניות בחנוכה?
ת: מאפיית אנג'ל.
- ש:** מדי בוקר אני ממהר מאוד לעבודה, ולכן נוסע 130 קמ"ש וחוצה פס לבן. האם צריך להגיד 'הגומל' כל שני וחמישי או לרכז את כל 'הגומלים' בשבת?
ת: לא משנה, העיקר שתלמד את הילדים שלך להגיד קדיש יתום.
- ש:** שלחתי שו"ת סלולרי לשני רבנים וקיבלתי תשובות סותרות. כיצד לנהוג?
ת: תתעלם מהתשובה השנייה ואל תטריד רב שלישי.
- ש:** מאיזה גיל אפשר לשלוח שו"ת סלולרי?
ת: עד גיל 14.
- ש:** האם מותר להתפלל בזמן קריאת עלוני פ"ש?
ת: רק בזמן הפרסומות
- ש:** האם אין בעיה הלכתית לענות תשובות בסלולארי?
ת: להפך. 'סימוס תלמידי חכמים'
- ש:** איך אפשר לענות על שאלות כבידות משקל בסמס?
ת: באמת אי אפשר
- ש:** אז למה אתם הרבנים ממשיכים לענות לאנשים בסמס?
ת: כי יש טיפוסים כמוך שממשיכים לקרוא את זה

משלוח מנות - יציל ממוות / ליאור כהן, בת 17

כל שנה אותו הדבר. למי שולחים משלוח מנות?
השנה, החלטתי, אני שולחת למישהו קצת אחר. למורה שלי לגיטרה. אמנם הוא לא אדם דתי, ולא בטוח שהוא "בקטע" הזה, אבל זה אף פעם לא מזיק לקבל משלוח מנות, ומי יודע - אולי זה יצליח לשמח אותו...
החלטתי - ועשיתי.

ליתר ביטחון, טלפנתי מראש אל הנייד שלו, כדי לוודא שהוא בבית. התברר שטוב עשיתי, כי באמת הוא לא היה שם. למען האמת הוא לא ממש הבין מה אני רוצה, וביקש שאתקשר מאוחר יותר. הפעם כבר היססתי, אבל החלטתי לא לוותר. לרוע המזל, גם בפעם השנייה - הוא עדיין לא היה בבית. להתקשר פעם שלישית? כבר לא היה לי נעים, אבל בכל זאת התקשרתי. והפעם... הוא שוב לא היה בבית...
אבל הפעם הוא גם אמר לי שכנראה שלא יגיע הביתה בשעות הקרובות, ושאם אני רוצה אני יכולה להביא את זה לאמא שלו. היא אשה מבוגרת ובודדה, והיא תשמח מאד אם מישהו יבקר אותה.

טוב, אחרי שהתקשרתי כל כך הרבה ושיגעתי אותו, כבר לא היה נעים לי לחזור בי ולסרב, אז החלטתי לעשות כדבריו.

הגעתי לבית, ובאמת פגשתי אשה מבוגרת, עולה מרוסיה שלא מבינה עברית. היא מאד מאד התרגשה שהגעתי, למרות שלא נראה לי שהיא הבינה למה, והיא חבקה ונישקה אותי.

ופתאום... פתאום הכה בי מתוך הבית גל של ריח חזק מאד של גז. ניסיתי לשאול אותה אם היא מבשלת משהו, אך היא לא הבינה. אז נכנסתי לתוך הבית, וגיליתי שאחד הברזים של הגז פתוח! תארו לעצמכם - דירה פצפונת, כל החלונות סגורים, הכל מלא בגז - והיא... היא לא הריחה כלום... זה רק עניין של זמן עד שנחנקים, שלא לחשוב מה היה קורה אם היא היתה מדליקה אפילו ניצוץ קטן...
כמובן שסגרתי מיד את הגז, ואווררתי את הדירה...

את ההתעלות שהרגשתי לאחר ה"משלוח מנות" המיוחד הזה - אי אפשר לתאר. בזכות העובדה שהתעקשתי ולא וויתרתי - אני בטוחה שהצלתי אותה מהגרוע ביותר... איך אומרים? הכל משמים.

רוצים לקבל מאיתנו עוד תכנים וסרטונים מעניינים?
הכנסו לאתר מילה טובה - Milatova.org.il

רוצים לשמוע עוד על מועדון ההורים שלנו?
סרקו את ברקוד:

